

Stichting Nederlands
Zouavenmuseum

Jaarverslag 2016

Voorwoord van de voorzitter.

Ieder jaar wordt door het bestuur van het Zouavenmuseum een jaarverslag en een jaarrekening gemaakt. De voorzitter schrijft traditiegetrouw een voorwoord bij dit jaarverslag. Over 2016 wordt in dit jaarverslag weer veel verteld. Na vaststelling van dit jaarverslag zal het worden gepubliceerd op onze website. Dit is een voorwaarde voor ANBI instellingen.

Het bestuur onderschrijft Governance Code en past de ethische code, die door de Museumstichting is samengesteld, toe.

Het bestuur vergaderde in 2016 vijf keer. In de maand december werd aansluitend aan de bestuursvergadering het traditionele overleg gevoerd met de vrijwilligers van het Zouavenmuseum. De vrijwilligers werden bedankt voor hun belangeloze inzet gedurende het afgelopen jaar. De inzet en betrokkenheid van onze vrijwilligers is niet meer weg te denken. Mede door de inzet van onze vrijwilligers kan het Zouavenmuseum blijven voortbestaan. Natuurlijk zijn wij op zoek naar meer vrijwilligers. Dat is lastig want veel verenigingen vissen in dezelfde vijver.

De vacature die in ons bestuur ontstond door het vertrek van dr. Louis Sloos is, op voordracht aan en benoeming door het gemeentebestuur van Halderberge, weer ingevuld. De heer Paul van den Bosch uit Oudenbosch is benoemd tot bestuurslid van de stichting.

Het subsidiebeleid van de gemeente Halderberge over 2016 zal ook gecontinueerd worden in 2017. Het gemeentebestuur heeft dat in een subsidiebeschikking laten weten. Dat betekent dat de exploitatie van het Zouavenmuseum ook voor 2017 gewaarborgd blijft. Wij zijn hiervoor het gemeentebestuur van Halderberge dank verschuldigd.

Door het gemeentebestuur van Halderberge worden plannen ontwikkeld voor behoud en invulling van onder andere het religieus erfgoed in het centrum van Oudenbosch. Het gemeentebestuur streeft er zelfs naar om een cultureel gebied met een museumkwartier te realiseren. De plannen zijn het afgelopen jaar verder ontwikkeld. Hierover wordt met verschillende partijen overlegd waaronder de provincie Noord - Brabant. Met ons bestuur is in 2016 geen overleg gevoerd. Een besluit door de provincie en de gemeenteraad van Halderberge is nog niet genomen. Dit wordt in het voorjaar van 2017 verwacht. Ons bestuur wacht af welke beslissingen er genomen gaan worden en of de plannen om te komen tot een cultureel cluster in het centrum van Oudenbosch gerealiseerd worden.

De collectie en het archief van het Zouavenmuseum is eigendom van de Broeders van Saint Louis. De congregatie is bereid haar eigendom over te dragen. De collectie inclusief archief zal een dan een nieuwe eigenaar gaan krijgen. Hierover is met verschillende partners overleg gevoerd. Een zorgvuldige besluitvorming is wenselijk zodat de collectie en het archief niet in een depot verdwijnt maar behouden kan blijven voor en in Oudenbosch.

Het streven van ons bestuur is om met een mogelijke verhuizing naar een andere locatie in Oudenbosch het voortbestaan van het Zouavenmuseum ook na 2018 te waarborgen. Wij houden u hiervan in onze nieuwsbrieven op de hoogte.

Als belangstellende en als vriend van het Zouavenmuseum draagt u ons museum een warm hart toe. Het bestuur blijft een beroep op u doen om ons museum te ondersteunen door middel van een extra bijdrage maar ook door het aanbrengen van nieuwe vrienden. Op onze website vindt u hierover informatie. Hartelijk dank voor uw steun.

Gabriël van der Heijde,
voorzitter stichtingsbestuur

Verslag over het jaar 2016.

Het Nederlands Zouavenmuseum heeft als doel het opsporen, bewaren en rangschikken en tentoonstellen van objecten die betrekking hebben op de geschiedenis van de pauselijke zouaven. Het geven van informatie over deze objecten behoort eveneens tot haar taak.

Oudenbosch was van 1864-1870 het voornaamste verzamelpunt van de Nederlandse Zouaven bij hun vertrek naar en terugkeer van de Pauselijke Staat.

Het Zouavenmuseum werd opgericht door Broeder Christoffor van Langen (1893-1968), die ook het boek "Uit het Epos der Drieduizend" schreef. Hij was naast geschiedenisleraar ook geschiedschrijver van de Congregatie van de Broeders van St. Louis te Oudenbosch. Hij verzamelde uit persoonlijke belangstelling een grote collectie documenten van en herinneringsstukken aan de zouaven. In 1946 overleed de laatste Nederlandse zouaaf en aan Broeder Christoffor is toen het verzoek gericht zijn verzameling tentoon te stellen, zodat deze merkwaardige geschiedenis niet verloren zou gaan. Op voorwaarde dat de grote objecten, die waren ondergebracht bij het Bisschoppelijk Museum te Haarlem in Oudenbosch een plaats zouden vinden, heeft Broeder Christoffor gehoor gegeven aan dit verzoek.

Het museum werd officieel geopend op 18 augustus 1947 en bestaat in het verslagjaar dus 69 jaar. Op 1 juni 1968 werd de collectie in bruikleen gegeven aan de gemeente Oudenbosch (thans gemeente Halderberge), die beheer en bewaring op zich nam. Een tijdelijk onderkomen werd gevonden op het adres Pastoor Hellemonsstraat nummer 6. Op 1 mei 1975 werd het museum definitief heropend in het uit 1776 daterende voormalig raadhuis van Oudenbosch aan de Markt nummer 31. In 1995 werd het museum ondergebracht in een stichting.

Stichtingsbestuur.

Op 1 januari 2016 was de samenstelling van dit bestuur als volgt:

Dhr. G.M.A.A. van der Heijde, voorzitter.

Mevr. J. Leguijt, vicevoorzitter/secretaris.

Dhr. H. Spit, penningmeester.

Dhr. M.J.J.G. Buijs, lid.

Dr. L. Sloos, lid.

Tijdens het verslagjaar heeft Dhr. L. Sloos wegens verhuizing zijn bestuurslidmaatschap beëindigd per 24 juni 2016.

Hij is opgevolgd door Dhr. Paul van den Bosch, die met instemming van Gemeente Halderberge per december 2016, is benoemd.

Het stichtingsbestuur kwam in het verslagjaar 2016 5 x in vergadering bijeen. Het bestuur past de Governance Code cultuur toe en onderschrijft de Ethische Code.

Personeel.

Op basis van detachering werkten in het museum:

Mevr. M.C. Zonneveld-Kouters, conservator voor 10 uren per week.

Mevr. M. van Peer-van Dongen, huishoudelijk medewerkster voor 4 uren per week.

Vrijwilligers.

Tijdens openstellingen en rondleidingen van groepen hebben wij gebruik kunnen maken van de diensten van een zevental vrijwilligers.

Vrijwilliger Maarten Schapendonk heeft in het verslagjaar 2 x een lezing gehouden "in het land" over de Pauselijke Staat en de zouavenbeweging.

Openingstijden.

Het museum is geopend van 1 mei tot 1 oktober op de eerste en derde zondag van de maand en op dinsdag, woensdag en donderdag van 14.00 – 17.00 uur. De overige maanden is het museum geopend de eerste en derde zondag van de maand en iedere dinsdag eveneens van 14.00 – 17.00 uur. Extra openingstijden tijdens: Museumweek op 16 en 17, 23 en 24 april 2016, Open Pleinendag (een Halderbergs initiatief) op 5 juni, Open Monumentenweekend op 10 en 11 september 2016 en tijdens het bezoek van groepen die het gehele jaar door op afspraak welkom zijn.

Bezoekers.

In 2016 is het aantal bezoekers met 107 gestegen tot 1978.

	2013	2014	2015	2016
	1832	2386	1871	1978
Onderverdeling:				
Volw. ind.	339	287	291	257
Museumkaart	330	403	351	310/ 6 kinderen
Kinderen	11	21	10	6
Vrienden	4	3	2	4
Museumweekend	38	28	31	28
Groepsbezoek	901	1148	932	1170
Open Monumentendag	209	141	80	102
Open Pleinendag		355	174	95

In het verslagjaar 2016 ontvingen wij 58 groepen met een gemiddelde groepsgrootte van 20 personen. (maximale groepsgrootte is 25 personen) In het jaar 2015 ontvingen wij 41 groepen.

Hiervan waren er 8 afkomstig uit België, de overige groepen kwamen uit heel Nederland. De herkomst was weer zéér divers, familieëunies, historische verenigingen, bedrijfsuitjes enz.

Door deelname aan het project “Over Gisteren”, dat is gestart in november 2008, is het aantal kinderen dat in groepsverband het museum bezoekt gestegen. “Over Gisteren” is een lesprogramma voor groep 1 en 2 van de basisscholen, opgezet door

Stichting Erfgoed Brabant i.s.m. het Zouavenmuseum en begeleid door Cultuurmarktplaats Halderberge/Moerdijk. Basisscholen uit gemeente Halderberge zullen gedurende 5 jaar in de gelegenheid worden gesteld dit lesprogramma te volgen. Het programma start met een museumles van 90 minuten in het Nederlands Zouavenmuseum, gevolgd door een aantal lessen in de klas.

Het project is geëindigd in juni 2014. Basisscholen kunnen in de toekomst gebruik blijven maken van dit lesprogramma. In het kader van dit project hebben 10 groepen het museum bezocht, waarvan 3 afkomstig van buiten Halderberge.

We kunnen concluderen dat het bezoekersaantal licht is gestegen. Het groepsbezoek is toegenomen en het individuele museumbezoek is gedaald. Het aantal gratis en bijna gratis (1 euro tijdens museumweek) bezoeken is teruggelopen van 285 personen in 2015 naar 225 in 2016. Open Pleinendag en Openmonumentenweekend trekken meer bezoekers dan de landelijke Museumweek.

Entreegeld.

In 2016 was het entreegeld als volgt:

Personen tot 12 jaar	€ 1,50
Personen boven 12 jaar	€ 3,50
Museumkaart	gratis
Groepsbezoek	€ 3,00
Rondleiding	€ 10,00

Ansichtkaarten worden verkocht voor € 0,70 per stuk. Verder zijn verkrijgbaar de boeken “De vuist van de Paus” van Wim Zaal en “Voor Paus en Koning” van Drs. Petra van Essen. In november 2014 is het boekje “Voor Paus en Koning” uitverkocht geraakt. In mei 2015 is het boekje weer in herdruk verschenen.

Inlichtingen.

Ook in 2016 heeft het Zouavenmuseum weer kunnen voldoen aan talloze vragen over Nederlandse Zouaven. Nog steeds

vinden bezoekers van het museum hier informatie waar zij niet van op de hoogte waren. Na een vaag bericht van een overgrootvader in het leger van de Paus is het iedere keer weer leuk dat men hier de geruchten kan staven met inschrijfformulieren, persoonsgegevens, zelfs foto's en bidprentjes. Zaken die in verschillende families niet meer bekend zijn, maar die in het museum voor het publiek ter inzage liggen. De documenten zijn veelvuldig gekopieerd en van het fotomateriaal kan een afdruk worden gemaakt. Op verzoek wordt de gescande afbeelding per e-mail verzonden.

Medewerking is ook verleend bij het tot stand komen van artikelen en boekjes. De samenstellers hiervan hebben in bijna alle gevallen een presentemplaar aan het museum geschonken. Deze worden in het archief/bibliotheek bewaard.

Belangstelling voor de zouaven kwam dit jaar ook van de Universiteit van Amsterdam en de Hogeschool Amsterdam. Beide instellingen hebben een bezoek met rondleiding aan het museum gebracht en een viertal studenten hebben een werkstuk gewijd aan de zouaven. 2 Studenten hebben hun scriptie gewijd aan dit onderwerp, met goed gevolg!

Ook vanuit het buitenland mocht het museum verschillende aanvragen ontvangen voor informatie o.a. door Professor Alberto Crielesi, "art historian and scholar belonging to the "Gruppo dei Romanisti", over de Cholera epidemie te Albano en uit Spanje waar de persoon van Ignatius Wils weer in de belangstelling staat.

Aanwinsten.

Ook in 2016 konden weer de nodige objecten en documenten worden toegevoegd aan de collectie.

Schenker: Sophie Ter Vrugt.

Scriptie "Wij zijn immers naar Rome gegaan om voor de H. Kerk en voor de H. vader te

strijden en ons leven ten beste te geven." De motivaties van religieus gemotiveerde buitenlandstrijders sociologisch en historisch verklaard.

Schenker: Dhr. Chr. Hoefsloot, Neerijnen.

Portret van oud-zouaaf Chr. Hoefsloot.

Schenker: Bezoeker museum

Bidprent van Arnoldus ten Ham, 's-Gravenhage.

Schenker: Dhr. J. Kuipers.

Portretten van Wouter van Klink en Jacobus Termeulen.

Schenker: Fco.Javier Suarez de Vega.

Foto's van Graf van Ignatius Wils.

Schenker: Regionaal Historisch Centrum Eindhoven.

Foto van Hendricus Rooyackers.

Schenker: J. Hauptmeijer, Diepenveen.

Loden brevettenbus van Albert Krossen met documenten:

Diploma Bene Merenti met dagorder, ontslagbewijs (militair paspoort) en toestemming tot het aannemen en dragen van de medaille Bene Merenti.

Schenker: Streekarchief Rijnlants Midden, Alphen aan den Rijn.

Tijdschrift "Het leven in Alphen aan den Rijn, 2016 -04. Artikel over zouaven uit de streek.

Schenker: Dhr. B. Goderie, Oudenbosch. Emhar Modelfiguren Zouaves Crimean War 1854/56 & Franco Prussian War 1870/1871."

Schenker: Mevr. L. Steffen-van Heerwaarden, Den Burg Texel.

Vest van zouavenuniform gestempeld met legernummer 6416. (Mathieu van der Werven).

Schenking:

Tijdschrift Kleio, met artikel Zouaven: Vrome Helden of Roomse Jihadisten".

Schenker: Dhr. George Reurings.

Afbeelding van handgeschreven brief van Martinus Reurings aan "Zeer geliefde Moeder".

Bidprent van Martinus Reurings.

Portret van Martinus Reurings en van Jan Pennings.

Schenker: Henk Koelman.

Bidprent van zouaaf Nicolaas Buitenweg.

Schenker: Dhr. L. van der Geer, Ospedalotti (Italië).

foto van zouaaf Adrianus van der Geer.

Schenker: Dhr. M. van Iersel, Zaltbommel.

Artikel "De zouaaf Jan van Alem uit Hedel".

Schenker: David Verster.

Scriptie "Zijt gij dan hier niets anders dan Hollanders?".

Schenker: David Verster.

Brief van zouaaf J.A. Schaper.

Schenker: bezoeker Museum.

Tijdschrift "D 'Euzie' Heemkundige Kring van Stekene met artikel over Zouaven uit Kemzeke en Stekene (B).

Schenker: bezoeker Museum.

Afbeelding van Pauselijke Zegen van F.I. Gaillard.

Schenker: bezoeker museum.

Tekstzijde van bidprent van Theodorus Nederstigt.

Schenker: Dhr. W. Cerutti, Haarlem.

Krantenartikelen verschenen in de Volkskrant 23-08-1947 "Het Gulden boek der Zouaven" en 12-09-1970: "Honderd jaar geleden hees Koning-Paus de witte vlag".

Schenker: Giancarlo Gramiccioli, Rome.

3 boeken betreffende Albano en de choleraepidemie aldaar. "t.w. "Andrea Busiri: Il Pio Stabilimento de Poveri Infermi ad Albano, "Composizioni e Scritte", Alberto Crielesi en "Strenna dei Romanisti".

Schenker: Dhr. M. Buijs, Goes.

Medaille Mentana en bronzen Christus-medaille van zouaaf P. Rosseel.

Registratie en conservering van de collectie.

Alle in het museum aanwezige documenten en foto's zijn geregistreerd, waar nodig gerestaureerd en ontzuurd en opgeborgen in zuurvrije dozen. Nieuwe aanwinsten worden onmiddellijk geregistreerd en via het zoekstelsel is het mogelijk na te gaan wat en waar er in het archief en museum wordt bewaard van de desbetreffende zouaaf of de desbetreffende episode in de geschiedenis. Alle registratiekaarten zijn ingevoerd in de computer en worden voorzien van een digitale afbeelding van het object.

Ruim 15.000 Objecten/inventarisnummers zijn voorzien van een afbeelding en sinds september 2007 is het voor het publiek mogelijk het inventarisatieprogramma te raadplegen d.m.v. een informatiezuil in het museum.

Het project om alle objecten te voorzien van een afbeelding duurt voort.

Publiciteit.

In 2016 zijn advertenties geplaatst in:

- Kunst-en Museumkrant Zuid/Nederland 2016-2017.
- Bruisend Halderberge, verspreid in april 2016. oplage 75.000 verspreid in Halderberge(huis-aan-huis), Zegge, Standdaarbuiten, Etten-Leur, Rucphen, St. Willebrord, Roosendaal en Steenbergen.

Publiciteit voor het museum hebben wij gevraagd en/of gekregen:

In de Halderbergse Bode aan het begin van het museumseizoen.

N.a.v. Museumweek in de Halderbergse Bode en BN/De Stem, met aandacht voor het museum en het Zouavengeweer in het bijzonder.

De Toeristische Informatie Groep (TIG) Halderberge, heeft in de gehele gemeente folderstandaards geplaatst waar folders worden verspreid van alle bezienswaardigheden.

Folders zijn verder verspreid via Villapark Panjevaart Hoeven, Hotel de Reiskoffer Bosschenhoofd, VVV Oudenbosch en verschillende adressen in Willemstad.

Via verschillende websites wordt verwezen naar de site van het zouavenmuseum.

Via de site van het Zouavenmuseum komen ook regelmatig vragen om informatie. Ook worden er boeken besteld via deze site en geven belangstellenden zich op als Vriend van het museum.

Op de facebook pagina van het Zouavenmuseum worden regelmatig nieuwtjes en reacties geplaatst.

Op de ramen van het souterrain is een zgn. QR-code opgehangen, zodat bezoekers die in het bezit zijn van een smartphone met de juiste software direct de website kunnen raadplegen.

Het gebouw.

Aan het gebouw is in 2016 klein onderhoud gepleegd.

We moeten, jammer genoeg, constateren dat de staat van het gebouw achteruit gaat.

De vriendenkring.

Eind 2016 telde de Vriendenkring van het Zouavenmuseum 57 leden.

Deze vrienden van het museum hebben tijdens het verslagjaar twee maal een nieuwsbrief ontvangen en het jaarverslag over 2015.

Men kan zich aanmelden als Vriend van het Zouavenmuseum door in het museum een formulier in te vullen of via Internet. Voor een bijdrage van minimaal 15 euro per jaar wordt men lid van de Vriendenkring. Men ontvangt 2 x per jaar een nieuwsbrief en het jaarverslag en de toegang tot het museum voor een vriend en zijn/haar huisgenoot is gratis.

Het is ook mogelijk de nieuwsbrieven en het jaarverslag per e-mail te ontvangen.

Wat is er concreet gebeurd in 2016?

- De presentatie “Halderbergse Zouaven” is nog te bewonderen op de bovenverdieping van het museum.
- Alle nieuwe objecten zijn toegevoegd aan het computersysteem.
- Alle objecten worden voorzien van een digitale afbeelding. (plm. 15.000 scans zijn toegevoegd)
- Twee medewerkers hebben het certificaat Bedrijfs Hulp Verlener (BHV) verlengd.
- M. Zonneveld neemt namens het Zouavenmuseum deel aan het Platform Veiligheidszorg Musea in West-Brabant.

Wat zijn de plannen voor 2017?

- Nòg meer bezoekers de weg naar het museum wijzen!
- De positie van het Zouavenmuseum in Halderberge verstevigen.
- Continuering van het automatiseringsproject. Toevoegen van digitale afbeeldingen.
- Certificaten BHV continueren.
- Deelname Platform Veiligheidszorg.
- Een publieksvriendelijk zoekprogramma voor de zuil in het museum verder ontwikkelen.
- Een catalogus van alle boeken, artikelen, tijdschriften e.d. publiceren op de website www.zouavenmuseum.nl.
- De Facebook pagina regelmatig voorzien van nieuws.
- Een nieuwe website lanceren.
- **Het 70-jarig jubileum van het museum op gepaste wijze vieren op zaterdag 8 april 2017!**

Medewerkers, bestuur en vrijwilligers zullen er alles aan doen om bovenstaande zaken te realiseren. Wij hopen dit jaar nog meer bezoekers te mogen ontvangen dan vorig jaar. Uit de positieve reacties van bezoekers blijkt dat het Zouavenmuseum een unieke plaats inneemt en zeer gewaardeerd wordt. Vooral de dubbele functie van museum en archief maakt het voor de bezoekers dubbel en dwars waard een reis naar Oudenbosch te ondernemen.

Oudenbosch, januari 2017.
Marijke Zonneveld-Kouters.

BALANS per 31-12-2016

Inventaris	383
Voorraad boeken	2.000
Kortlopende vorderingen	1.801
Liquide middelen	<u>38.826</u>
Totaal activa	43.010
eigen vermogen/alg. reserve	13.809
Bestemmingsfonds	10.471
Voorz. Softwareontwikkeling	952
Kortlopende schulden	<u>17.778</u>
Totaal passiva	43.010

RESULTATENREKENING 2016

entreegelden + Over Gisteren	
+ MJK	4.967
verkoop documentatie/boeken	983
giften/donaties	284
vrienden v/h museum	988
subsidie gemeente Halderberge	21.072
bankrente	<u>48</u>
totaal baten	28.342
personeelskosten	17.763
huisvestingskosten	1.041
energiekosten	2.831
kantoorkosten	505
huishoudelijke kosten	145
inkoopkosten	65
bankkosten	189
porti- en verzendkosten	215
internet, telefoon, Hosting	1.500
afschrijvingen	546
donatie bestemmingsfonds	1.000
algemene kosten	1.873
resultaat 2016	<u>669</u>
totaal lasten + resultaat	28.342

Citaten uit het gastenboek 2016.

Via internet (museumkaart) hebben wij dit museum gevonden. Bovendien zijn we er al eens langs gelopen/gereden bij bezoek aan Oudenbosch. Met de trein naar Oudenbosch en de museumspeurtocht voor onze kinderen (7 en 8 jaar) vinden we dit een leuk uitje! Familie uit Zevenbergen

Het dameskoor van de Goede Herder uit R'daal heeft met veel interesse een rondleiding met uitleg over dit merkwaardige deel van het Rijke Roomse Leven gevolgd. Met dank aan onze geweldige explicateur!

Was in mijn jeugd al eens een paar dagen te gast op St. Louis met onze club misdienaars uit Strijp. Heb toen kennisgemaakt met Br. Christoffor en zijn passie voor de zouaven . Nu, 60 jaar later terug in Oudenbosch en het museum. Zeer indrukwekkende terugblik op een stuk ten onrechte vrijwel vergeten geschiedenis. Zeer de moeite waard!

Gezocht en gevonden: onze voorvader Johannes Middelburg geb. 03-08-1846. Fantastisch dat het hier bewaard wordt.

We waren allang van plan dit museum te bezoeken, dit komt voort uit pure historische belangstelling. Zelf zijn we van protestantse huize...we vonden het zeer de moeite waard!

Wat een sprankelende, geestige toelichting van de rondleidster. Proficiat van de ouderlingen uit Alphen a.d. Rijn,

Prachtig museum. Heel goede gids met een helder betoog.

Post-actieven van het Dongemond College, Raamsdonksveer.

We hebben genoten, prima inleiding en veel te bekijken. Er is weer een stukje geschiedenis gaan leven. Probus Valkenswaard.

Al rondneuzend in de boeken, kwam ik de naam Rögels tegen (zouaaf). Zeer verrassend, mijn oma heette Rögels. Dank voor de kopieën die ik kreeg!

Heel mooi museum. Zet je wel aan het denken. De gelijkenis met de Syriëgangers, IS en het Kalifaat zijn wel héél frappant.

Zeer de moeite waard, te meer daar mijn overgrootvader J. Berkvens als pauselijk zouaaf heeft gediend. Vraag blijft: Wat was hun echte drijfveer. De Kerk, avontuur, plichtsgevoel, eergevoel?

Bedankt voor de mooie uitleg over hoe de mensen in die tijd zich inzetten voor het goede doel dat ze voor ogen hadden!

Via de museumkaart bij dit museum terecht gekomen. Wat een bijzonder museum over een onbekend stuk Nederlandse geschiedenis. Meer dan de moeite waard.

Een leuk museum! (Vandaar veel straatnamen in Oudenbosch naar de geschiedenis vernoemd.)

Klein maar bijzonder interessant. Mag nooit verdwijnen!

